

بسم الله الرحمن الرحيم

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد اهواز

شناخت نقش احکام فقهی و حقوقی در تحقق اقتصاد مقاومتی

دکتر محمد رضا حقیقی

(مدرس دانشگاه)

نشر حقوق پویا

سر شناسه:

حقیقی، محمدرضا، ۱۳۶۰-

عنوان و نام پدیدآور:

شناخت نقش احکام فقهی و حقوقی در تحقق اقتصاد مقاومتی/

محمدرضا حقیقی؛ ویراستار نازنین میرزایی.

مشخصات نشر:

قم: حقوق پویا، ۱۴۰۲

مشخصات ظاهری:

۲۸۰ ص.

شابک:

۹۷۸-۶۲۲-۶۷۷۵-۶۶-۳

وضعیت فهرست‌نویسی:

فیفا

موضوع:

سیاست اقتصادی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام

Economic policy -- Religious aspects -- Islam

اسلام و اقتصاد

Islam -- Economic aspects

ایران -- سیاست اقتصادی

موضوع:

Iran -- Economic policy

BP۲۳۰

رده‌بندی کنگره:

۴۸۳۳/۲۹۷

رده‌بندی دیویی:

۹۱۴۵۰۲۵

شماره کتابشناسی ملی:

هرگونه تکثیر (اعم از چاپ، کپی، اسکن و...) از این اثر بدون اخذ مجوز از ناشر خلاف قانون بوده و پیگرد قانونی دارد. لطفاً در صورت مشاهده آن به شماره تلفن‌های ذیل اطلاع دهید.

شناخت نقش احکام فقهی و حقوقی در تحقق اقتصاد مقاومتی

دکتر محمدرضا حقیقی

(مدرس دانشگاه)

حقوق پویا

■ ناشر: حقوق پویا

■ ویراستار: نازنین میرزایی

■ چاپ: اول ۱۴۰۲

■ تعداد: ۱۰۰ جلد

■ قیمت: ۱۴۵.۰۰۰ تومان

■ شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۷۷۵-۶۶-۳

■ کاتالوگ: [haghoghpoyapub](https://haghoghpoyapub.com)

■ کاتالوگ: [nashrehoghoghpeoya](https://nashrehoghoghpeoya.com)

■ فروشگاه اینترنتی: hpbook.ir | <https://instagram.com/pooyalaw>

قم / خیابان ارم / جنب بانک ملی / پاساژ ناشران / پلاک ۲۲

جهت ثبت سفارش و ارسال: تلفن: ۰۲۵۳۷۷۴۹۲۷۴ | همراه: ۰۹۱۳۶۵۲۵۰۷۰

ارسال کتاب به تمام نقاط کشور

◆ پیش گفتار

پیش گفتار این کتاب، همان مقدمه سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی است که توسط مقام معظم رهبری، حضرت امام خامنه‌ای مدظله‌العالی در بهمن‌ماه سال ۱۳۹۲ ابلاغ شد^۱:

بسم الله الرحمن الرحيم

ایران اسلامی با استعدادهای سرشار معنوی و مادی و ذخائر و منابع غنی و متنوع و زیرساخت‌های گسترده و مهم‌تر از همه، برخورداری از نیروی انسانی متعهد و کارآمد و دارای عزم راسخ برای پیشرفت، اگر از الگوی اقتصادی بومی و علمی برآمده از فرهنگ انقلابی و اسلامی - که همان اقتصاد مقاومتی است - پیروی کند، نه تنها بر همه مشکلات اقتصادی فائق می‌آید و دشمن را - که با تحمیل یک جنگ اقتصادی تمام‌عیار در برابر این ملت بزرگ صف‌آرایی کرده - به شکست و عقب‌نشینی وامی‌دارد، بلکه خواهد توانست در جهانی که مخاطرات و بی‌اطمینانی‌های ناشی از تحولات خارج از اختیار، مانند: بحران‌های مالی، اقتصادی، سیاسی و... در آن رو به افزایش است، با حفظ دستاوردهای کشور در زمینه‌های مختلف و تداوم پیشرفت و تحقق آرمان‌ها و اصول قانون اساسی و سند چشم‌انداز بیست ساله، اقتصاد متکی به دانش و فناوری، عدالت بنیان، درون‌زا و برون‌گرا، پویا و پیش‌رو را محقق سازد و الگویی الهام‌بخش از نظام اقتصادی اسلام را عینیت بخشد. اکنون با مذاقه لازم و پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام، سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی که در ادامه و تکمیل سیاست‌های گذشته، خصوصاً سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی و با چنین نگاهی تدوین شده و راهبرد حرکت صحیح اقتصاد کشور به سوی این اهداف عالی است، ابلاغ می‌گردد.

لازم است قوای کشور، بی‌درنگ و با زمان‌بندی مشخص، اقدام به اجرای آن کنند و با تهیه قوانین و مقررات لازم و تدوین نقشه راه برای عرصه‌های مختلف، زمینه و فرصت مناسب برای نقش‌آفرینی مردم و همه فعالان اقتصادی را در این جهاد مقدس فراهم آورند؛ تا با فضل الهی، حماسه اقتصادی ملت بزرگ ایران نیز همچون حماسه سیاسی در برابر چشم جهانیان رخ نماید. از خداوند متعال توفیق همگان را در این امر مهم خواستارم.

سید علی خامنه‌ای

۲۹/بهمن‌ماه/۱۳۹۲

این اثر تلاشی است کوچک در پی‌گیری دستور ولی امر مسلمین جهان در بازطراحی نظام اقتصادی کشور، مبتنی بر مکتب اقتصادی اسلام و ایجاد نسخه معاصر نظام اقتصادی اسلام، با عنوان شناخت نقش احکام فقهی و حقوقی در تحقق اقتصاد مقاومتی؛ امید که مورد رضای حق تعالی قرار گیرد.

فهرست مطالب

۱۶	 مقدمه
۲۱	 فصل اول: مفاهیم
۲۲	 مقدمه
۲۳	 تعریف واژه‌ها و متغیرهای پژوهش
۲۵	 مبنای فقهی حکم حاکم اسلامی
۲۵	 وجوب رجوع به ولی فقیه و تبعیت از آن
۲۶	 وجوب رجوع به ولی فقیه در عصر غیبت
۲۹	 لزوم تبعیت از امر ولی فقیه
۳۱	 مبنای حقوقی حکم حاکم اسلامی
۳۱	 مفاهیم مشابه
۳۳	 تاریخچه اقتصاد مقاومتی
۳۵	 تبیین ماهیت نظری (فلسفه) اقتصاد مقاومتی
۳۶	 تعریف اقتصاد مقاومتی
۳۶	 اقتصاد موازی
۳۷	 اقتصاد ترمیمی
۳۸	 اقتصاد دفاعی
۳۸	 اقتصاد الگو
۳۹	 مبانی نظریه «تاب‌آوری اقتصادی»
۳۹	 پیشینه و مفهوم تاب‌آوری اقتصادی
۴۱	 مبنای نظریه تاب‌آوری اقتصادی در فلسفه علم اقتصاد
۴۳	 فلسفه نظریه اقتصاد مقاومتی
۴۳	 خاستگاه نظریه اقتصاد مقاومتی
۴۷	 معرفی اجمالی معارف اقتصاد اسلامی
۵۰	 اقتصاد مقاومتی، نسخه معاصر نظام اقتصادی اسلام
۵۲	 روش‌شناسی اقتصاد مقاومتی
۵۲	 مقدمات علمی لازم در نظریه‌پردازی اقتصاد مقاومتی
۵۵	 فرآیند علمی در نظریه‌پردازی اقتصاد مقاومتی
۵۶	 تبیین ارکان، برنامه‌ها و آثار عملی اقتصاد مقاومتی

۵۶		ارکان اقتصاد مقاومتی
۵۸		برنامه‌های اصلی اقتصاد مقاومتی
۵۸		برنامه‌های اصلی متناظر با تقویت تولید ملی
۵۸		اصلاح الگوی مصرف
۵۸		تقویت اقتصاد دانش‌بنیان
۵۹		اصلاح نظام مالی
۵۹		بهبود فضای کسب و کار
۵۹		کاهش خام‌فروشی
۶۰		برنامه‌های اصلی متناظر با تقویت فرهنگ جهاد اقتصادی
۶۰		مدیریت جهادی
۶۰		مشارکت مردمی
۶۱		مبارزه با مفاسد اقتصادی
۶۱		مدیریت جهاد اقتصادی
۶۱		پیامدها و نتایج تحقق اقتصاد مقاومتی
۶۲		استقلال اقتصادی
۶۲		کاهش خام‌فروشی
۶۲		کاهش واردات
۶۲		رفاه اقتصادی
۶۲		کاهش تورم
۶۳		کاهش بیکاری
۶۳		فراوانی (خصب)
۶۳		توازن و عدالت اجتماعی
۶۳		پیشرفت اقتصادی
۶۳		تولید ثروت
۶۴		افزایش صادرات راهبردی
۶۴		اقتدار اقتصادی و الهام‌بخشی
۶۵		واژه‌شناسی مقاومت
۶۵		مقاومت در لغت
۶۵		مقاومت در اصطلاح

۶۵	 کاربرد اقتصاد در قرآن
۶۶	 قوام در کلام قرآن
۶۷	 استقامت در آیات قرآن
۶۷	 واژه‌شناسی استقامت
۶۷	 استقامت در اصطلاح قرآن
۶۸	 استقامت و فضل الهی
۶۸	 نقش استقامت در اقتصاد مقاومتی و رشد اقتصادی
۶۹	 استقامت در راه اهداف متعالی
۶۹	 استقامت در راه عمل به قوانین عقلانی و وحیانی
۶۹	 مدیریت عادلانه، هدف ارسال رسل و زمینه‌ساز رشد اقتصادی
۷۰	 شواهد قرآنی استقامت
۷۰	 مدیریت اقتصادی حضرت شعیب و حضرت یوسف (ع)
۷۱	 چالش‌های مدیریت اقتصادی حضرت شعیب
۷۱	 فاقد قدرت اجتماعی و سیاسی
۷۱	 گسترش روابط اقتصادی ناسالم در جامعه
۷۱	 گرایش به کم فروشی، فرهنگ غالب فعالان اقتصادی
۷۲	 اشاعه بی‌اخلاقی در جامعه (ظلم، بی‌اعتمادی، اختلاف و تفرقه)
۷۲	 دوری از اصول اخلاقی و فطرت به سبب گفتمان فاسد و غالب جامعه
۷۲	 مقاومت در برابر دعوت به تقوا با ارایه تحلیل‌های سود جویانه
۷۳	 اقدامات کاربردی حضرت شعیب برای اصلاح نظام اقتصادی جامعه
۷۳	 حضرت شعیب و ارایه الگوی عملی کسب حلال و افزایش ثروت
۷۴	 مدیریت مبتنی بر اقتصاد مقاومتی حضرت یوسف (ع)
۷۴	 برنامه‌های حضرت یوسف (ع) در حوزه اقتصادی
۷۴	 روش حضرت یوسف در حمایت از تولید ملی
۷۴	 اقدامات حمایتی حضرت یوسف از تولیدکنندگان و نظارت بر ذخیره‌سازی و توزیع عادلانه
۷۴	 اقدامات در جهت صادرات و تأمین مالی و بودجه و پرداخت یارانه
۷۵	 صبر از مصادیق مقاومت
۷۵	 صبر و مقاومت در سیره پیشوایان دین
۷۶	 اهداف اقتصاد مقاومتی

۷۶		حاکمیت سیاسی اسلام
۷۶		تحکیم ارزش‌های معنوی و اخلاقی
۷۷		خودکفایی
۷۷		عدم وابستگی اقتصادی
۷۹		توسعه و رشد
۷۹		رفاه عمومی
۸۰		افزایش قدرت اقتصادی جامعه اسلامی
۸۰		پیشینه پژوهش
۹۳		فصل دوم: نقش احکام فقهی
۹۳		در تحقق اقتصاد مقاومتی
۹۴		مقدمه
۹۴		جنبه‌های فقهی سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی
۹۴		هدف‌مندی‌سازی یارانه‌ها
۹۵		سهم‌بری عادلانه عوامل
۹۶		امنیت غذا و درمان
۹۷		مدیریت مصرف
۹۷		نشانه‌های اسراف‌کننده
۹۷		مفهوم اسراف
۹۹		زبان‌های اجتماعی اسراف
۹۹		شیوه مبارزه با اسراف
۱۰۰		اصلاح تقویت نظام مالی
۱۰۱		حمایت از صادرات کالا
۱۰۱		توسعه حوزه عمل مناطق آزاد
۱۰۲		افزایش قدرت مقاومت و کاهش آسیب‌پذیری
۱۰۳		مقابله با ضربه‌پذیری حاصل از ذخایر طبیعی
۱۰۴		اثر افزایش ذخایر راهبردی بر اقتدار ملی
۱۰۵		برداشت صیانتی از منابع
۱۰۵		صرفه‌جویی در هزینه‌های عمومی کشور
۱۰۶		اصلاح نظام درآمدی دولت